

ejes af Folk her i København, og at de kunne nok taale nogle ordentlige Skatter, og det kunne de for Resten ogsaa.

Men er nu København Naturens og Samfundets Skødebarn? Det vil jeg gerne oplyse en lille Smule om. Hvad betinger de store Indkomster og de store Formuer? Ja, der er to Ting, der betinge Københavns Storhed. Det er Vandvejen og Jernvejene. Det ere ærede Medlemmer vist klare over. Vi kunne pege paa mange andre Ting, men det er nok de to Ting, der have den store og afgørende Indflydelse paa Københavns Storhed og dens store Indkomster og store Formuer. Hvad Jernvejene angaar, ser jeg, at der her i København — ja, nu har jeg glemmt at skrive Aarstallet, men jeg tror nok, det var i 1903 — fra Afgangsstationen er solgt 3,144,164 Billetter, og af Gods er der for Ankomststationens Vedkommende opgivet Tonstallet 827,474 og for Afgangsstationen 865,651 Tons. Det er ikke lidt. Og se vi saa paa Vandvejen, saa oplyses det, at der i Toldhavnen i 1903 er indgaaet 8,227 Sejlskibe og 8,478 Dampskibe med Register-Tons for Sejlskibe 285,376 og for Dampskibe 2,308,225. I Frihavnen er der indgaaet 858 Sejlskibe med en Tonnage af 68,125 og af Dampskibe 1,210 med en Tonnage af 841,078. Det bliver i alt af Dampskibe og Sejlskibe 18,813 med en samlet Tonnage af 3,502,804. Deri synes jeg nok, vi kunne lede op, hvad der begrunder Københavns Storhed.

Men saa var der jo det mærkværdige, at trods al Københavns Storhed saa bliver den alligevel kun Nr. 140 i Rækken, naar man ser paa, hvordan de bære deres Byrder, deres Lærertilværelser, deres Alderdomsunderstøttelse, deres Fattigvæsen og Hjælpekasser. Hvad i al Verden kommer det af? Kan der virkelig findes noget, som peger i Retning af, at det kan passe? Det tror jeg næsten, der er. Naar man, som jeg, har haft Lejlighed til at se Statusopgørelsen og har set, hvordan København bærer Udgifterne og det Forhold, hvori de staa til Indkomst- og Formueskatten, saa ser man, at mange af Kommunerne i Københavns Omegn have meget lettere ved at bære deres Udgifter, og jeg kom da til at tænke paa, hvad der staaar i Sangen: „Hver Sogn har sin Heks, hver By sine Trolde“. Der er noget, der hedder Villabyer. Jeg skal nævne, at medens Københavns Udgifter i Forhold til dens Indkomstskat til Staten udgør 198 pCt., kunne vi udenom København finde Kommuner, hvor de ere 177, 152, 148, 142, 134,

127, 92 og 29. De to sidste med 92 og 29 pCt. ere nogle haarde Konkurrenter, for de ligge ret nær op ad København. Og naar der tales om, at København gerne skulde have sin Skatteprocent fri og ikke bunden indenfor 2½ eller 3 pCt., som den var før, saa kan det være godt nok til Agitation. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at den Dag det sker, og man vil til at benytte det, saa vil det være at lægge Strikken om egen Hals, naar man har saadanne Konkurrenter lige paa Livet af sig. Naa, det er noget, der ikke kommer mig ved. Men jeg fandt det ret mærkeligt, at der var saa mange Kommuner her omkring København, der havde lettere ved at bære Byrderne end København. Men Forklaringen ligger nær. Villaejerne, de store Formuer flytte ud og bo omkring København, omløje den og ere, som jeg sagde, en Trolld for Byen. Der kan for Resten ogsaa være Kommuner omkring København, som København er en Heks for, det er sikkert nok.

Det var nu København og Omegn. Men hvad der foregaar i og omkring København i større Maalestok, foregaar ogsaa omkring i Landet. Alle Vegne, hvor der er store, gamle Havnebyer med dybe Besjlingsforhold, og hvor der er Jernbaner, hvor der i det hele taget er et Knudepunkt, der kan man tydeligt spore, at Indkomsterne og Formuerne ere store, og man kan ogsaa spore lige saa sikkert, at der omkring dem ligger, hvad jeg vil kalde Parasitter, Villabyer, der halvvejs leve paa Værtens Bekostning. Det er Naturens og Samfundets Skødebørn, og det er Parasitterne.

Men saa var der Spørgsmaalet, om der var Kommuner, der levede af Fortidens Storhed. Det synes jeg ogsaa, der er. Jeg har set dette efter i en Bog, der hedder Hof- og Statskalenderen. Det er ikke Titler og Rang, jeg har set efter; dem bryder jeg mig ikke saa forfærdelig meget om. Men der findes ogsaa andre Ting deri, som jeg nok synes, det er rart at fæste Opmærksomheden paa. Der findes en Fortegnelse over Grevskaber, Baronier, Stamhuse, Fideikommisgodser og andre Fideikommiskapitaler; de andrage en samlet Sum af 133,844,128 Kr., fordelte paa 159 Numre. De ere rigtignok fordelte ganske forskelligt. Somme Steder er der kun en ganske lille Fideikommiskapital, andre Steder er der en stor Kapital, men det hjælper lige godt at have en saadan Mand at støtte sig til i en Kommune, naar man skal afholde sine Udgifter. Jeg skal supplere dette med, at Grevskaber, Baronier, Stamhuse